

Reglering av vägbelysningen sparar energi

Reglering av vägbelysningen kan ge energibesparningar på upp till 40 procent. I en doktorsavhandling vid Tekniska högskolan testades ett nytt system för att styra vägbelysningen på två vägsträckor i Nyland. Regleringsystemet var i bruk på Borgå motorväg samt på Ring III mellan Flygstationsvägen och Dickursby. Det nya systemet reglerar vägbelysningen enligt trafikmängd och vägtytans skick. **FNB**

TISDAY 18 NOVEMBER 2008

Fulländade former är målet

Designen kan vara helt avgörande för att en bil ska klara sig på marknaden. Men det är många saker som ska falla på plats innan en ny modell har tagit form.

Utseendet – det yttre formerna, den inre komforten och t.o.m. designen under motorhuven – är A och O för en bil när den ska ut på marknaden och även hållas där.

– Utseendet har en hundra-procentig betydelse, säger **Pasi Pennanen**, bildesigner med internationell renommé och vd för företaget Pennanen Design med Ekenäs som hemort.

Vid den första kontakten med en bil ska man utbrista "wow", säger Pennanen. Det skall få en att vilja sätta sig bakom ratten, där reaktionen ska vara "wow, wow".

– Tyvärr är det ganska få bilar som uppfyller de mätten.

Kända märken

Pasi Pennanen har sysslat med bildesign ända sedan han utexaminerades från Royal College of Art i England år 1997. Sedan dess har han hunnit jobba i London, Coventry, Milano och Tokyo, för olika firmer och uppdragsgivare.

Det är kända namn som avlöser varandra i Pennanens bildförlag med bilmärken och produkter som han designat, helt eller delvis: Jaguar, Aston Martin, Alfa Romeo, Lancia, Honda. Vissa har inte nått längre än till konceptmodeller, andra har satts i produktion.

Till de sistnämnda hör bl.a. de fyra terrängfordonet i Suzuki Defences aktuella produktion.

Har designen faktiskt betydelse också inom militärindustrin?

– Utseendet har alltid betydelse, säger Pennanen och förklarar att fordonens yttre är summan av stark stomme och alla funktionella element.

– När alla aspekter möts på ett lyckat sätt föds en fungerande helhet, säger han.

Också utseendet under motorhuven är viktigt, påpekar Pennanen.

– Tio till femton procent av bilplaneringen går faktiskt åt till motorutrymmet, säger han och förklarar att ledstjärnan här är funktionalitet, som i allt annat.

Mycket spelar in

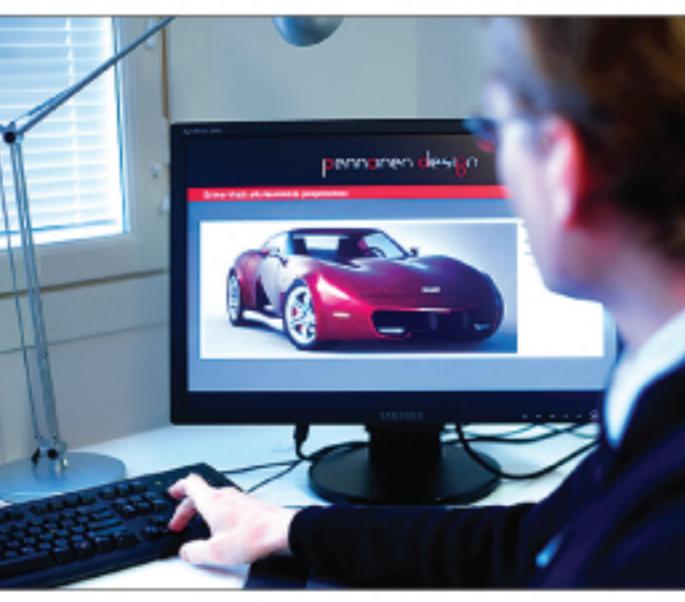
Bildesignern måste sätta sig ner vid ett rent ritbord, men det är ändå många faktorer som spelar in redan från början. Märkestraditionen måste kanske beaktas och alla modeller har ett tak för hur mycket produktionen får kostar.

Bilens yttre är summan av dess funktionella element. När alla aspekter möts föds en fungerande helhet, säger Pasi Pennanen.

Redaktion: 019-222 822, vnred@vastranyland.fi

FOTO: NINA AHOLA

Bilens linjer tar först form på papper, men sedan flyttar planeringen över till datorn. Bilmodeller och skisser av olika slag ger inspiration i studion där Pasi Pennanen och Hanna Oksanen arbetar.

Globalt nät leds från Skåldö

EKENÄS Familjen Pennanen-Oksanen slogs sig ner på Skåldö efter flera år utomlands. Ön är nu navel i ett nät med medarbetare och kunder över hela världen.

Skytlen Pennanen Designere vid vägen är det enda som skvalrar om **Pasi Pennanen** och hans fru **Hanna Oksanen** designfirma, inhyst i en sidobyggnad till deras egnahemshus på Skåldö. Mer än så kanske heller inte behövs för ett företag vars kunder och medarbetare finns på helt annat håll än i den västsvenska skärgården.

Pennanen Design grundades år 2004 och räknar 14 fasta medarbetare runt om i världen, vid sidan av Pasi Pennanen som är vd och chefsdesigner och Hanna Oksanen som är grafisk planerare. Firmans verksamhet omfattar bl.a. produktplanering, båtdesign, multimediaprojekt och filmgrafik, men tyngdpunkten ligger ändå vid bildesign.

Bakom lykta dörrar

Pasi Pennanen är försiktig när han berättar om vilka projekt som firman har på gång just nu. Kunderna avslöjas inte. Till procedureruna hör nämligen att modeller och produkter hålls hemliga tills tillverkarna väljer att lansera dem.

Hanna Oksanen, Pasi Pen-

Veera känner sig inte främmande vid ritbordet, konstaterar Hanna Oksanen.

nanen och deras två barn, drygt ett år gamla **Veera** och drygt fyra år gamla **Aleksi**, kommer i vinter hem från Tokyo där de bodde i två år. Pasi jobbade då för Honda och orsaken till att familjen till-

fälligt flyttade till Japan var just kölsligheten kring arbetet med den modell som Pasi och Hanna designade.

Slutresultatet, Hondas hybriddbil CR-Z, rullar ut på marknaden nästa år. **NE**

Kuvösen stöder och ger råd

Företagskuvösen hjälper firman att komma igång och utvecklas.

Baseborgs företagskuvös har tre år på nacken och räknar i dag tolv olika firmer.

– Kuvösen är en utvecklingsmiljö för nystartade företag. De flesta har kommit med via nyföretagarcenren, men det finns också sådana som redan etablerat sig och kommit in andra vägar, berättar **Camilla Rappe** som är kuvöschef.

Kuvösen hör till Raseborgs nätverkslivscentral och är en s.k. mångbranschkuvös, vilket betyder att medlemmarna representerar vitt skilda områden – reklam, textil, turism och båtservice, för att nämna några. Pennanen Design som presenteras här invid är en av dem.

Utbildning

Fyra av medlemsföretagen är verksamma vägg i vägg vid Genvägen 4 i Ekenäs.

– En av idéerna med kuvösen är att samla före-

tag under samma tak så att de kan utbyta idéer och stöda varandra, säger Camilla Rappe.

ungefärlig gång i månaden ordnar kuvösen träffar eller utbildning för sina medlemmar. Nygrundade företag får hjälp bl.a. med att göra upp affärsplaner och lönsamhetskalkyler. Medlemsavgiften är 25 euro per månad och företagen hänger i regel med ett till tre år.

Kuvösen är en av 16 i ett nätverk som finansieras av Nylands TE-central. **NE**

Fin hjälp i början

INGÅ Gripmarine hade nyttja av kuvösen då firman var ny. Nu rullar det på av sig själv.

Gripmarine i Ingå inledde sin verksamhet i fjol och har nu två stycken 1800 kvadratmeter stora uppvärmda hallar för förvaring av båtar.

– Vi har båtar i alla storlekar, från mindre Buster-båtar till stora segelbåtar, säger Fogdell och berättar att företaget ger tre personer fullsysselsättning och därtill

har varit den vi tänkte oss, säger **Martin Fogdell** som sköter firmans operativa del.

Kunderna är ett hundratal, de flesta från huvudstadsregionen.

– Vi har båtar i alla storlekar, från mindre Buster-båtar till stora segelbåtar, säger Fogdell och berättar att företaget ger tre personer fullsysselsättning och därtill

jobb åt en annan firma som sköter motorservicen.

God råd

Gripmarine hör till Raseborgs företagskuvös, ett medlemskap som var värdefullt då firman var ny och behövde handledning och råd.

– Men nu rullar det på av sig själv, så vi har ganska lite med kuvösen att göra i dag, säger Fogdell. **NE**